Dinleme Kurallarına Uy, Doğru Zamanda Söz Al

Okuma saatinde öğretmen sınıfa bir hikâye okuyor. Öğrencilerin ne yaptığını oku. Davranış dinleme kurallarına uygunsa “Uygun”, değilse “Uygun değil” kutusunu işaretle.

1 OKUMA SAATİNDE KİM NE YAPIYOR?

1 Ece, hikâyeyi okuyan öğretmenine bakarak dinliyor.

☐ Uygun ☐ Uygun değil

2 Mert, hikâye okunurken yanındaki arkadaşıyla fısıldaşıyor.

☐ Uygun ☐ Uygun değil

3 Ayşe, aklına gelen soruyu sormak için okuma bitene kadar bekliyor.

☐ Uygun ☐ Uygun değil

4 Can, sırasını beklemeden “Ben biliyorum!” diye bağırıyor.

☐ Uygun ☐ Uygun değil

5 Zeynep, söz almak için parmak kaldırıp sırasını bekliyor.

☐ Uygun ☐ Uygun değil

6 Ali, dinlerken kalemiyle masaya vurup ses çıkarıyor.

☐ Uygun ☐ Uygun değil

7 Defne, anlamadığı sözcüğü konuşma bitince soruyor.

☐ Uygun ☐ Uygun değil

8 Kerem, arkadaşı anlatırken onun sözünü kesiyor.

☐ Uygun ☐ Uygun değil

2 DİNLEME KURALLARIMIZ · Kutudaki sözcüklerle cümleleri tamamla.

bakarım · kesmem · kaldırırım · beklerim · sessiz

1. Konuşan kişinin yüzüne _____ .
2. Konuşan kişinin sözünü _____ .
3. Söz almak için parmak _____ .
4. Konuşmak için sıramı _____ .
5. Dinlerken _____ olurum.

Ne Zaman Söz Alırım?

Söz almak, konuşmak için uygun zamanı bekleyip izin istemektir. Aşağıdaki anları oku ve söz almanın uygun olduğu anları bul.

1 SÖZ ALMAK İÇİN UYGUN AN HANGİSİ?

A	Öğretmen hikâyenin ilk sayfasını okumaya başladı.	☐ Söz alabilirim
B	Öğretmen okumayı bitirdi ve “Sorusu olan var mı?” diye sordu.	☐ Söz alabilirim
C	Arkadaşın, hikâyenin en sevdiği bölümünü anlatıyor.	☐ Söz alabilirim
D	Arkadaşın sözünü bitirdi. Öğretmen “Başka düşünen var mı?” dedi.	☐ Söz alabilirim
E	Okul müdürü sınıfa geldi, öğretmenle konuşuyor.	☐ Söz alabilirim
F	Öğretmen kitabı kapattı ve “Şimdi hikâyeyi konuşalım.” dedi.	☐ Söz alabilirim

2 HANGİ CÜMLE DAHA NAZİK? · Nazik olanı işaretle.

- ☐ Öğretmenim, bir soru sorabilir miyim?
- ☐ Hey, bana bakın, bir şey soracağım!
- ☐ Sus, şimdi ben anlatacağım!
- ☐ Sözünü bitirince ben de anlatabilir miyim?

Hikâyede anlamadığın bir yeri sormak için nasıl söz alırsın? Söyleyeceğin cümleyi yaz.

3 KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM

Dinlerken…	Her zaman	Bazen	Henüz değil
konuşan kişiye bakarım.	☐	☐	☐
sözünü kesmeden sonuna kadar dinlerim.	☐	☐	☐
söz almak için parmak kaldırıp beklerim.	☐	☐	☐
eşyalarımla oynamam, sessiz olurum.	☐	☐	☐

Cevap anahtarı ve öğretmen notu

Türkçe · Okuma Serüvenimiz teması, dinleme: dinleme kurallarına uygun olarak dinleme ve konuşmaya katılmak için uygun zamanda söz alma. Metin ve çizimler Daykan için özgün hazırlandı.

1. Okuma saatinde kim ne yapıyor: Uygun davranışlar 1 (Ece), 3 (Ayşe), 5 (Zeynep) ve 7 (Defne). Uygun olmayan davranışlar 2 (Mert), 4 (Can), 6 (Ali) ve 8 (Kerem). Öğrencilerden uygun olmayan davranışların nasıl düzeltilebileceğini sözlü olarak söylemelerini isteyin (ör. Mert soruyu okuma bitince sorabilir).

2. Dinleme kurallarımız: 1) bakarım 2) kesmem 3) kaldırırım 4) beklerim 5) sessiz.

3. Söz almak için uygun an: B, D ve F. A'da okuma yeni başlamıştır; C'de arkadaş konuşmaktadır; E'de iki yetişkin konuşmaktadır. Bu anlarda söz alınmaz, söz sırası beklenir.

4. Hangi cümle daha nazik: 1. satırda "Öğretmenim, bir soru sorabilir miyim?", 2. satırda "Sözünü bitirince ben de anlatabilir miyim?" işaretlenir. Kendi cümlesi için örnek: "Öğretmenim, bu sözcüğün anlamını sorabilir miyim?" Cevaplar değişebilir; izin isteyen ve nazik bir cümle olması yeterlidir.

5. Kendimi değerlendiriyorum bölümü öz değerlendirmedir; doğru ya da yanlış cevabı yoktur. Uygulama önerisi: Sınıfta bir hikâye okurken birkaç yerde durup "Şimdi söz alabilir miyiz?" diye sorun; öğrenciler başparmak yukarı ya da aşağı işaretiyle cevap versin.